



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ



Αθήνα, 31 Μαΐου 2007
Αριθμ. Πρωτ.:...

Αρμόδιος : κ. Γιώργος Διέλλας
Αναπληρωτής Συνήγορος του Καταναλωτή

Χειρίστρια: Ευαγγελία Νικ. Κοζυράκη
Βοηθός Ειδική Επιστήμονας
Ηλεκτρον. Δ/νση: lkoziraki@synigoroskatanaloti.gr

ΠΡΟΣ:
ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΜΕΝΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΚΟΙΝ:
ΣΤΙΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΥΣΕΣ

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α - Σ Υ Σ Τ Α Σ Η

Ο Συνήγορος του Καταναλωτή είναι ανεξάρτητη αρχή αρμόδια για τη συναινετική (εξωδικαστική) επίλυση των καταναλωτικών διαφορών (άρθρ. 1 παρ. 1 του Ν. 3297/2004, ΦΕΚ Α' 259/23-12-04). Στο πλαίσιο αυτής της αρμοδιότητας ο ΣτΚ προτείνει τη φιλική διευθέτηση της διαφοράς, επιδιώκοντας να συμβιβάσει τα εμπλεκόμενα μέρη. Εφόσον επιτευχθεί συμβιβασμός, συντάσσεται περί αυτού πρακτικό, ενώ σε αντίθετη περίπτωση, ο ΣτΚ προβαίνει στη διατύπωση έγγραφης σύστασης προς τα δύο μέρη με σκοπό την επίλυση της διαφοράς. Σε περίπτωση που κάποιο από τα εμπλεκόμενα μέρη δεν αποδεχθεί τα διαλαμβανόμενα στην έγγραφη σύσταση της Αρχής, ο ΣτΚ δύναται να δημοσιοποιήσει το γεγονός κοινοποιώντας κατάλληλα το πόρισμά του. (άρθρ. 4 παρ. 5 του Ν. 3297/2004).

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Στην Αρχή μας έχει κοινοποιηθεί η από 16/11/2006 ενυπόγραφη καταγγελία των Χ (ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΥΣΩΝ) κατά της (ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΜΕΝΗΣ) ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία Χ., η οποία καταχωρήθηκε με αρ. πρωτ. εισερχομένου : Σύμφωνα

με το περιεχόμενο αυτής, στις 1/8 και 2/11/2005 οι καταγγέλλουσες αγόρασαν από την καταγγελλόμενη εταιρεία έξι μαντεμένα ενεργειακά τζάκια έναντι συνολικού τιμήματος 1.806 ευρώ (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ), για να τοποθετηθούν σε ισάριθμες οικοδομές (ήτοι εξοχικές οικίες) στην Πάρο. Οι αγοράστριες, αφού τα παρέλαβαν, εντοίχισαν τις εστίες τους, έβαλαν τις καμινάδες, σοβάτισαν κι ολοκλήρωσαν τις κατασκευές. Ωστόσο, η ποιότητα των πωληθέντων τζακιών αποδείχθηκε ότι δεν ήταν η συμφωνημένη, διότι, όπως ισχυρίζονται οι αγοράστριες, η πόρτα του ενός απ' αυτά έσπασε μαζί με το πλαίσιο της " στο πρώτο άνοιγμα ακόμη πάνω στην παλέτα ", ενώ το ίδιο πρόβλημα παρουσιάστηκε και στα υπόλοιπα πέντε. Η καταγγελλόμενη εταιρεία αντικατέστησε μεν το πρώτο απ' αυτά (ήτοι το τζάκι του οποίου η πόρτα έσπασε πάνω στην παλέτα), αρνήθηκε όμως οποιαδήποτε ευθύνη για τα υπόλοιπα πέντε.

ΑΙΤΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΣτΚ

Οι άνω αγοράστριες απευθύνθηκαν στην Αρχή μας, προκειμένου να διαμεσολαβήσει για να προβεί η άνω καταγγελλόμενη εταιρεία σε αντικατάσταση των σπασμένων πέντε πλαισίων και αντίστοιχων πορτών των άνω τζακιών .

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΟΥ ΣτΚ

Με βάση τα παραπάνω κι ενεργώντας στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του ο ΣτΚ διαβίβασε την άνω καταγγελία στην καταγγελλόμενη εταιρεία με το υπ' αριθμ. πρωτ..... διαβιβαστικό έγγραφο και την κάλεσε να απαντήσει εντός δεκαήμερης προθεσμίας από τη λήψη του διαβιβαστικού. Η καταγγελλόμενη εταιρεία απέστειλε την από 6/12/2006 απαντητική της επιστολή, που έλαβε αριθμ. πρωτ....., σύμφωνα με το περιεχόμενο της οποίας, οι υπεύθυνοι της εταιρείας πρώτον, επιρρίπτουν την ευθύνη στον επιβλέποντα μηχανικό των άνω καταγγελλουσών επισυνάπτοντας και τη σχετική αλληλογραφία, δεύτερον, ισχυρίζονται ότι την αντικατάσταση που δέχθηκαν να κάνουν " στο τεμάχιο που ήταν πάνω στην παλέτα ", την έκαναν λόγω καλής θελήσεως και τρίτον, ότι τα εμπορεύματα ταξιδεύουν με ευθύνη και με έξοδα του πελάτη.

Συνεπώς, καταλήγουν : " ουδεμία ευθύνη φέρει η καταγγελλόμενη εταιρεία για τον τρόπο τοποθέτησης και χρήσης των τζακιών " .

Ακολουθως, η Αρχή μας διαβίβασε την άνω απαντητική επιστολή της καταγγελλόμενης εταιρείας στις άνω καταγγέλλουσες (αριθμ. πρωτ.) κι έλαβε την υπ' αριθμ. πρωτ. εισερχ. απάντησή τους. Σύμφωνα με το περιεχόμενο αυτής, μεταξύ άλλων, οι άνω αγοράστριες - καταγγέλλουσες αναφέρουν ότι ζήτησαν επίμονα από την άνω πωλήτρια - καταγγελλόμενη την παροχή γραπτών οδηγιών τοποθέτησης των πωληθέντων τζακιών και κατασκευής των καμινάδων τους, χωρίς όμως να τις λάβουν ποτέ, καθώς επίσης ότι, εάν ο μεταφορέας είχε σπάσει τα επίμαχα τζάκια, θα τις είχε αποζημιώσει, διότι είχαν κάνει ασφάλεια μεταφοράς..

Κατόπιν τούτων, ο ΣτΚ έκρινε ότι η υπό έρευνα καταναλωτική διαφορά ήταν ώριμη να οδηγηθεί σε συμβιβαστική επίλυσή της και απηύθυνε στα εμπλεκόμενα μέρη την υπ' αριθμ. πρωτ.: Πρόσκληση για Συμβιβασμό, επί της οποίας η άνω καταγγελλόμενη εταιρεία απέστειλε μήνυμα ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (= email) την επομένη (ήτοι στις 20/3/2007) σύμφωνα με το οποίο, σε απάντηση της άνω πρόσκλησης ενημερώνουν την Αρχή μας ότι εμμένουν στην άνω από 6/12/06 απαντητική επιστολή τους .

Ακολούθως, ο ΣτΚ απήρθηνε νέα Πρόσκληση για Συμβιβασμό (με αριθμ. πρωτ.) με την οποία ορίστηκε νέα ημερομηνία για απόπειρα συμβιβαστικής επίλυσης της διαφοράς η 16^η Απριλίου 2007, ημέρα Δευτέρα κι ώρα 9.30 πμ..

Ωστόσο την εν λόγω ημερομηνία κι ώρα εμφανίστηκε στην έδρα της Αρχής μας μόνον ο κ. Χ - Διπλωματούχος Μηχανολόγος Μηχανικός Ε.Μ.Π. με γραπτή εξουσιοδότηση από τις άνω καταγγέλλουσες να παραστεί αντ' αυτών και για λογαριασμό τους ενώπιον μας για τον άνω σκοπό, ενώ αντίθετα η καταγγελλόμενη εταιρεία δεν εκπροσωπήθηκε, ούτε ειδοποίησε προφορικώς ή γραπτώς περί τυχόν κωλύματος εκπροσώπησής της. Την επομένη, ο ΣτΚ έλαβε την υπ' αριθμ. πρωτ. επιστολή της άνω καταγγελλόμενης εταιρείας, με την οποία εμμένει ακόμη μία φορά στο περιεχόμενο της άνω από 6/12/2006 απαντητικής επιστολής της και επαναλαμβάνει ότι τα εμπορεύματα παρελήφθησαν από την μεταφορική εταιρεία σε αρίστη κατάσταση, ότι αυτά ταξιδεύουν με ευθύνη κι έξοδα του παραλήπτη και τέλος ότι για την μεταφορά, τον τρόπο τοποθέτησης και χρήσης τους, αυτή ουδεμία ευθύνη φέρει.

Κατά συνέπεια, ματαιώθηκε η συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς εξ' υπαιτιότητας της άνω καταγγελλόμενης εταιρείας.

ΝΟΜΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η υπό έρευνα καταναλωτική διαφορά άπτεται του δικαίου της πώλησης (άρθρ. 513 επομ. ΑΚ). Η πώληση, ως σύμβαση αμιγώς αμοτεροβαρής, γεννά υποχρεώσεις (κύριες και παρεπόμενες) τόσο για τον πωλητή όσο και για τον αγοραστή. Η διάταξη του άρθρου 513 Α.Κ. καθορίζει κύριες υποχρεώσεις των συμβαλλομένων μερών, πράγμα που σημαίνει ότι είναι δυνατό να γεννηθούν σε βάρος τόσο του πωλητή, όσο και του αγοραστή και άλλες, παρεπόμενες υποχρεώσεις, είτε δυνάμει του νόμου, είτε δυνάμει συμφωνίας των μερών, είτε δυνάμει της γενικής επιταγής περί καλόπιστης εκπλήρωσης των ενοχών του άρθρου 288 Α.Κ.¹. Εν προκειμένω, η άνω πωλήτρια εταιρεία ανέλαβε δύο κύριες υποχρεώσεις, ήτοι να μεταβιβάσει την κυριότητα των πωληθέντων κινητών (έξι μαντεμένων τζακιών) και να παραδώσει τη νομή τους στις άνω αγοράστριες με τις συνομολογημένες ιδιότητες και χωρίς πραγματικά ελαττώματα, ενώ οι τελευταίες ανέλαβαν την κύρια υποχρέωση να καταβάλουν το συμφωνηθέν τίμημα. Άμα τη εκπληρώσει των κύριων αυτών υποχρεώσεων, οι άνω αγοράστριες παρέλαβαν τα άνω εμπορεύματα και τα μετέφεραν στις εξοχικές οικίες, που κατασκεύαζαν στην Πάρο. Και ναι μεν, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 522 εδ.α Α.Κ., ο κίνδυνος για την τυχαία καταστροφή ή χειροτέρευση του πωληθέντος μεταβαίνει στον αγοραστή από την παράδοσή του, εφόσον όμως ο πωλητής έχει τηρήσει την εκ του άρθρου 534 ΑΚ πρωτογενή υποχρέωσή του να παραδώσει το πράγμα με τις συνομολογημένες ιδιότητες και χωρίς πραγματικά ελαττώματα. Τα πραγματικά ελαττώματα και η έλλειψη των συμφωνημένων ιδιοτήτων κρίνονται κατά τον χρόνο που μεταβαίνει ο κίνδυνος στον αγοραστή, ήτοι, εν προκειμένω, από τότε που παραδόθηκαν τα τζάκια για αποστολή στον ενδιάμεσο μεταφορέα.

Επομένως, ο περιεχόμενος στην από 6-12-2006 απαντητική επιστολή ισχυρισμός της καταγγελλόμενης εταιρείας περί ελλείψεως ευθύνης της για την καταστροφή των επίμαχων τζακιών, διότι αυτά, άμα τη παραλαβή τους από τις αγοράστριες, φορτώθηκαν και μεταφέρθηκαν στην Πάρο, από μεταφορική εταιρεία, κρίνεται απορριπτός, διότι, όπως αποδείχτηκε, η καταστροφή των τζακιών επήλθε πολύ αργότερα της μεταφοράς και τοποθέτησής τους. Ασφαλώς και η πωλήτρια εταιρεία δεν φέρει ευθύνη από τον χρόνο παράδοσης του πωληθέντος, εφόσον όμως

¹ Γεωργιάδης – Σταθόπουλος, ΑΣΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΞ, ΙΙΙ Ειδικό Ενοχικό, σελ. 42.

αυτό δεν πάσχει από πραγματικό ελάττωμα. Στην περίπτωση, εξάλλου, που η ζημία είχε επέλθει κατά την μεταφορά αυτών, οπωσδήποτε θα είχαν σπάσει και τα πυρίμαχα κρύσταλλα αυτών, γεγονός που ουδόλως συνέβη, ενώ οι καταγγέλλουσες θα είχαν στραφεί κατά της μεταφορικής εταιρίας και όχι κατά της πωλήτριας, καθώς μάλιστα τα προϊόντα ήταν ασφαλισμένα για την ασφαλή μεταφορά τους και ούτω θα εισέπρατταν την αποζημίωσή τους. Το ότι πρόκειται για προϊόντα με πραγματικό ελάττωμα και όχι για ζημία που επήλθε κατά την μεταφορά, όπως αβάσιμα ισχυρίζεται η καταγγελλόμενη, αποδεικνύεται και από το ότι οι αγοράστριες προέβησαν στην τοποθέτηση των τζακιών. Αν αυτά είχαν σπάσει κατά την μεταφορά τους, οι αγοράστριες ασφαλώς και δεν θα προέβαιναν στην τοποθέτησή τους και δεν θα υποβάλλονταν στην σχετική δαπάνη. Προς ενίσχυση του ανωτέρω ισχυρισμού, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι αρχικά παρουσίασε ελάττωμα ένα εξ αυτών, στο ίδιο σημείο με τα υπόλοιπα, το οποίο και αντικατέστησε η εταιρία, αποδεχόμενη την ελαττωματικότητα αυτού, χωρίς να προβάλλει ισχυρισμό περί δήθεν καταστροφής του κατά την μεταφορά ή τοποθέτησή του. Σημειωτέον δε, ότι όλα τα τζάκια παρουσίασαν ακριβώς το ίδιο ελάττωμα, οι μεντεσέδες (πύροι) στήριξης της πόρτας κόβονταν με συνέπεια να μην υπάρχει πόρτα.

Σύμφωνα με το Ν. 3043/2002 πραγματοποιήθηκε μεταρρύθμιση, μεταξύ άλλων, και των διατάξεων των άρθρων 534, 535, 536 και 537, αφετηρία της οποίας υπήρξε η Κοινοτική Οδηγία 1999/44/EK «σχετικά με ορισμένες πτυχές της πώλησης και των εγγυήσεων καταναλωτικών αγαθών»². Έτσι, η διάταξη του άρθρου 534 ΑΚ θεσπίζει κύρια υποχρέωση του πωλητή προς παράδοση στον αγοραστή του πράγματος με τις συνομολογημένες ιδιότητες και χωρίς πραγματικά ελαττώματα, δηλαδή πράγματος ανταποκρινόμενου στη σύμβαση πώλησης. Ο πωλητής πλέον δεν παραδίδει το πράγμα απλά, αλλά έχει υποχρέωση να το παραδώσει «με τις συνομολογημένες ιδιότητες και χωρίς πραγματικά ελαττώματα»³. Συνεπώς, η παράδοση πράγματος χωρίς τις συνομολογημένες ιδιότητες και με πραγματικά ελαττώματα θεμελιώνει γνήσια αντικειμενική ευθύνη του πωλητή λόγω μη εκπλήρωσης, κατ' άρθρο 537 ΑΚ, οπότε δεν τίθεται ζήτημα υπαιτιότητας, δηλαδή υπάρχει ανεξάρτητα από πταίσμα αυτού και παρέχει στον αγοραστή τα δικαιώματα, κατά τη διάταξη του άρθρου 540 ΑΚ, διόρθωσης ή αντικατάστασης του πράγματος με άλλο, μείωσης του τιμήματος ή υπαναχώρησης από τη σύμβαση. Αν τον πωλητή βαρύνει και υπαιτιότητα ως προς την εκπλήρωση της κύριας υποχρέωσης του, τότε η ευθύνη του επιτείνεται και ο αγοραστής δικαιούται είτε να απαιτήσει αποζημίωση για μη εκτέλεση της σύμβασης, η οποία ζητείται «αντί για τα δικαιώματα του άρθρου 540 ΑΚ», είτε να επιδιώξει την καταβολή σ' αυτόν αποζημίωσης για περαιτέρω ζημίες, κατ' άρθρα 543 και 544 Α.Κ⁴, η οποία μπορεί να ασκηθεί σωρευτικά με τα πιο πάνω δικαιώματα.

Συνεπώς, υπό το πρίσμα των διατάξεων αυτών, η άνω καταγγελλόμενη εταιρία αθέτησε την ως άνω κύρια υποχρέωσή της, διότι τα πωληθέντα εμπορεύματα (έξι μαντεμένα τζάκια) αποδείχθηκαν ελαττωματικά, αφού έσπασαν οι πόρτες τους μαζί με τα πλαίσια, όχι κατά τη διάρκεια της μεταφοράς, αλλά αργότερα και αφού έγινε η τοποθέτησή τους. Το ότι οι αγοράστριες παρέλαβαν τα τζάκια, προέβησαν στην αποστολή τους και αφού τα τοποθέτησαν, αυτά εκδήλωσαν το πραγματικό ελάττωμα, δεν σημαίνει ότι το τελευταίο δεν υπήρχε ήδη κατά τον χρόνο μετάθεσης του κινδύνου σε αυτές. Αντίθετα, ο νομοθέτης με τη ρύθμιση του άρθρου 537 παρ. 1 ΑΚ

² Βασ. Α. Βαθρακοκοίλης, ΕΡΝΟΜΑΚ, τόμος Γ' ημίτομος Α', Ειδικό Ενοχικό, σελ.267.

³ Γεωργ. Μαυρομμάτης, Οι νέες ρυθμίσεις για την πώληση, Αρμενόπουλος 2003, σελ. 9.

⁴ Απ. Γεωργιάδης, Το νέο δίκαιο της ευθύνης του πωλητή για ελαττώματα του πράγματος, ΧρΔ Δ/2004, σελ. 5 επ.

θέλησε να παράσχει μεγαλύτερη νομική προστασία στον αγοραστή, κρίνοντας ότι η εξ αμελείας άγνοια του αγοραστή, ακόμη κι όσον αφορά στην ύπαρξη ελαττώματος, δεν θα πρέπει να λειτουργεί ως λόγος απαλλαγής του πωλητή από τη σχετική ευθύνη του. Πρόκειται για επιεική λύση που απαλλάσσει τον μειονεκτούντα σε τεχνικές γνώσεις καταναλωτή από το βάρος να προβεί σε έρευνα και εξέταση του πράγματος.

Γίνεται δεκτό ότι για την ενεργοποίηση της ειδικής ευθύνης του πωλητή αρκεί, ότι κατά την παράδοση στον αγοραστή, υπήρχε εν σπέρματι η αιτία του ελαττώματος, έστω και αν εμφανίστηκε ορατά σε μεταγενέστερο χρονικό σημείο⁵. Η νομολογία, στηριζόμενη προφανώς στα διδάγματα της κοινής πείρας, διευκολύνει τον αγοραστή στο αποδεικτικό βάρος που φέρει ως το συμβαλλόμενο μέρος που επικαλείται την ελαττωματικότητα του πράγματος. Η θέση της «εν σπέρματι ελαττωματικότητας» της νομολογίας δεν οδηγεί σε αντιστροφή του βάρους αποδείξεως ως προς την ελαττωματικότητα του πράγματος, αλλά διευκολύνει τον αγοραστή στην απόδειξη, ότι το ελάττωμα **υπήρχε κατά το κρίσιμο χρονικό σημείο της μετάθεσης του κινδύνου**. Εφόσον ο αγοραστής αποδείξει την ύπαρξη ελαττώματος, λαμβανομένων υπόψη των διδαγμάτων της κοινής πείρας και των ιδιαιτεροτήτων της κρινομένης περίπτωσης, μπορεί να θεωρηθεί ως αποδειχθείσα και η δεύτερη προϋπόθεση της ευθύνης του πωλητή, δηλαδή και η αναγωγή της ελαττωματικότητας στο χρόνο μεταθέσεως του κινδύνου⁶.

Άρα, ο ισχυρισμός της πωλήτριας εταιρίας για μετάθεση του κινδύνου στις αγοράστριες – καταγγέλλουσες είναι ουσιαστικά αβάσιμος.

Ακόμη και στην περίπτωση που υποτεθεί ότι η ζημία επήλθε κατά την τοποθέτηση, από λάθος του επιβλέποντος μηχανικού, γεγονός που δεν αποδείχτηκε εν προκειμένω, ο ισχυρισμός της εταιρίας ότι δεν φέρει καμία ευθύνη για τον τρόπο τοποθέτησης των τζακιών είναι επίσης αβάσιμος, δεδομένου ότι η πώληση των τζακιών δεν συνοδευόταν από οδηγίες εγκατάστασης αυτών, παρά την κατ' εξακολούθηση προβολή σχετικού αιτήματος από τις αγοράστριες.

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 536 εδαφ. β Α.Κ., το πράγμα δεν ανταποκρίνεται στη σύμβαση ακόμη και όταν η πλημμέλεια της εγκατάστασης που έγινε από τον αγοραστή οφείλεται στην παράλειψη του πωλητή να παράσχει τις σωστές οδηγίες. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται στην περίπτωση που το πράγμα να μεν εγκαταστάθηκε από τον αγοραστή, η πλημμέλεια όμως της εγκατάστασης του πράγματος οφείλεται στην παράλειψη του πωλητή να παράσχει τις σωστές οδηγίες. Ακόμη και αν αυτό δεν είχε ρητά συμφωνηθεί στη σύμβαση, η υποχρέωση αυτή θα μπορούσε ενδεχομένως να θεμελιωθεί στα περί παρεπόμενων υποχρεώσεων του πωλητή που απορρέουν από την αρχή της καλόπιστης εκτέλεσης της ενοχής, κατ' άρθρο 288 ΑΚ. Στην περίπτωσή μας, όμως, το ελάττωμα εμφανίστηκε αργότερα, όχι εξαιτίας πλημμελειών κατά την εγκατάσταση, αλλά εξαιτίας ελαττώματος του ίδιου του πράγματος.

Εξάλλου, το άρθρο 7 του Ν. 2251/94 με τίτλο ‘‘ Υγεία και Ασφάλεια των καταναλωτών ‘‘ ρυθμίζει την υποχρέωση των προμηθευτών να διαθέτουν στην αγορά μόνο ασφαλή προϊόντα. Η εν λόγω διάταξη αφενός, συμπληρώνει συστηματικά τον κανόνα περί ευθύνης του παραγωγού για τα ελαττωματικά προϊόντα, διότι ενώ το άρθρο 6 του άνω νόμου έχει ως κύριο σκοπό την αποκατάσταση των ζημιών που ήδη έλαβαν χώρα, με την επιβολή του γενικού καθήκοντος ασφάλειας των προϊόντων επιδιώκεται περισσότερο η πρόληψη των ζημιών. Επίσης, σε αντίθεση με τη ρύθμιση για την ευθύνη λόγω ελαττωματικών προϊόντων, η ρύθμιση για την ασφάλεια των

⁵ ΑΠ 874/2000 ΕλλΔνη, 41, 1659 επ. , ΑΠ 427/1999, Δημοσίευση Νόμος /1999 αρ. 275591.

⁶ Παναγ. Παπανικολάου, Το νέο δίκαιο της ευθύνης του πωλητή, Εκδ. Σάκκουλα 2003, σελ. 165-166.

προϊόντων επιβάλλει υποχρέωση ενέργειας ή παράλειψης, όχι μόνο στους κατασκευαστές αλλά και στους πωλητές και στους διανομείς των προϊόντων. Αφετέρου, η εν λόγω διάταξη εισάγει αυτόνομο κανόνα δικαίου. Η αυτονομία της ρύθμισης συνίσταται στο γεγονός ότι ανεξάρτητα από το αν συντρέχουν ή όχι οι λοιπές προϋποθέσεις για την ευθύνη του παραγωγού, η σχετική συναλλακτική υποχρέωση συνιστά επιτακτικό κανόνα δικαίου, του οποίου η παράβαση (σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 914, 281 και 288 ΑΚ.) θεμελιώνει καταρχήν την παρανομία και την υπαιτιότητα του προμηθευτή⁷.

Ειδικότερα, στην παρ. 2 του άρθρου 7 καθορίζεται η έννοια του ασφαλούς προϊόντος ως εξής : *Ασφαλές θεωρείται ένα προϊόν όταν, υπό συνήθειες ή ευλόγως προβλεπόμενες συνθήκες χρήσεως, συμπεριλαμβανομένης της διάρκειας χρήσης, δεν παρουσιάζει κανένα κίνδυνο ή παρουσιάζει μόνο κινδύνους χαμηλού επιπέδου, οι οποίοι συνδέονται με τη χρήση του προϊόντος και θεωρούνται ως αποδεκτοί στα πλαίσια ενός υψηλού βαθμού προστασίας της υγείας και της ασφάλειας των προσώπων.* Προκειμένου να θεωρηθεί ότι ένα προϊόν παρέχει την απαιτούμενη για την ακεραιότητα των εννόμων αγαθών ασφάλεια, λαμβάνονται υπόψη ιδίως : α. τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του προϊόντος σε συνάρτηση με τον τρόπο παρασκευής, σύνθεσης, συναρμολόγησης, συσκευασίας και συντήρησης σε σχέση με το χρόνο ζωής ή λειτουργίας του προϊόντος, β. οι ενδεχόμενες ζημιογόνες επιπτώσεις που είναι δυνατό να έχει το προϊόν σε άλλα αγαθά σε περίπτωση που, σύμφωνα με την εύλογα αναμενόμενη χρήση του, χρησιμοποιείται μαζί μ' αυτά, γ. οι οδηγίες χρήσης και λειτουργίας καθώς και ο τρόπος παρουσίασης, εμφάνισης και διάθεσής του στους καταναλωτές, δ. οι κατηγορίες των καταναλωτών που εκτίθενται σε κίνδυνο λόγω της χρησιμοποίησης του προϊόντος, ιδίως των παιδιών, των ηλικιωμένων ή ασθενών, ή άλλων προσώπων που από τη φύση τους χρήζουν μεγαλύτερης προστασίας.

Ο εθνικός νομοθέτης θεσπίζοντας την άνω διάταξη ανταποκρίθηκε πλήρως στις σχετικές κοινοτικές οδηγίες και στις αποφάσεις του ΔΕΚ, δεδομένου ότι η πληροφόρηση του πολίτη - καταναλωτή σχετικά με την προέλευση, τα χαρακτηριστικά, τις τιμές και τους όρους χρήσης των προϊόντων θεωρείται ζήτημα θεμελιώδους σημασίας, τόσο σε εθνικό όσο και σε κοινοτικό επίπεδο.

Συνεπώς, η παράλειψη της πωλήτριας - καταγγελλόμενης εταιρείας να παράσχει στις αγοράστριες - καταγγέλλουσες οδηγίες τοποθέτησης των επίμαχων τζακιών και κατασκευής των καμινάδων τους (καίτοι τις ζήτησαν επίμονα, όπως αναφέρουν στην άνω υπ' αρ. πρωτ.:επιστολή τους προς την Αρχή μας) συνιστά ευθεία παράβαση του ως άνω κανόνα δικαίου και ο ισχυρισμός περί ελλείψεως ευθύνης αναφορικά με τον τρόπο τοποθέτησης και χρήσης των επίμαχων τζακιών είναι στο σύνολό του αβάσιμος.

Εν προκειμένω, λοιπόν, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 534 και 540 Α.Κ., σαφώς προκύπτει ότι **τα πωληθέντα τζάκια παρουσιάζουν μία ατέλεια, απόκλιση προς το χειρότερο από πλευράς κατάστασης σε σχέση με αυτό που καθόρισαν οι συμβαλλόμενοι, η οποία, ανεξαρτήτως της αιτίας που την προκαλεί, έχει αρνητική επίδραση στην αξία του πράγματος ή την χρησιμότητά του**⁸, αφού αυτά με το ελάττωμα που παρουσιάζουν καθίστανται ακατάλληλα για το σκοπό της συγκεκριμένης σύμβασης και ιδιαίτερα για τη συμφωνηθείσα με το σκοπό αυτό ειδική χρήση, ανεξάρτητα από το αν ήταν φανερό ή όχι ή αν το γνώριζε η πωλήτρια. Τα μέρη απέβλεψαν σε τζάκια με πόρτα και πλαίσιο, τα οποία, εν προκειμένω, δεν υπάρχουν, αφού αποκόπηκαν από τα τζάκια, γεγονός το οποίο

⁷ Ιωάννη Κ. Καράκωστα, Δίκαιο Προστασίας Καταναλωτή, σελ. 249-250.

⁸ ΕφΑθ 2464/2005, ΔΕΕ 2005/1321.

μειώνει την αξία τους και συντελεί στο να μην ανταποκρίνονται στους όρους της σύμβασης, αφού αυτά χωρίς τις αντίστοιχες πόρτες δεν θα λειτουργούν σωστά και δεν θα εμποδίζουν την εισροή των εκπομπών των τζακιών στον περιβάλλοντα του τζακιού χώρο. Επομένως, πρόκειται για ουσιώδες πραγματικό ελάττωμα που ματαιώνει το σκοπό χρήσης της παροχής καθιστώντας αυτήν άχρηστη για τις αγοράστριες, αφού, εφόσον δεν θα υπάρχουν πόρτες, δεν θα επιτελείται και ο σκοπός τους, να φράζουν τις εκπομπές των τζακιών. Προκειμένου να εξειδικευτεί ο κανόνας της έλλειψης ανταπόκρισης του πράγματος στη σύμβαση, εισάγεται με βάση το πρότυπο της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 99/44, στο άρθρο 535 ΑΚ μία **ενδεικτική περιπτώσιολογία** κριτηρίων, τα οποία συνιστούν **μαχητά τεκμήρια μη ανταπόκρισης του πράγματος στη σύμβαση**. Ειδικότερα, το πράγμα δεν ανταποκρίνεται στη σύμβαση, εάν συντρέχει ένα από τα παρακάτω κριτήρια: α) το πράγμα δεν ανταποκρίνεται στην περιγραφή που έχει γίνει από τον πωλητή ή στο δείγμα ή υπόδειγμα που ο πωλητής είχε παρουσιάσει στον αγοραστή, β) το πράγμα δεν είναι κατάλληλο για τον σκοπό της συγκεκριμένης σύμβασης και ιδιαίτερα για τη σύμφωνη με το σκοπό αυτό ειδική χρήση, γ) το πράγμα δεν είναι κατάλληλο για τη χρήση, για την οποία προορίζονται συνήθως πράγματα της ίδιας κατηγορίας, δ) το πράγμα δεν έχει την ποιότητα ή την απόδοση που ο αγοραστής ευλόγως προσδοκά από πράγματα της ίδιας κατηγορίας, λαμβάνοντας υπόψη και τις δημόσιες δηλώσεις του πωλητή.

Το πραγματικό αυτό ελάττωμα υπήρχε κατά τον χρόνο μετάθεσης του κινδύνου στις αγοράστριες, αλλά εκδηλώθηκε αργότερα, διότι είτε το υλικό κατασκευής των μεντεσέδων στήριξης της πόρτας ήταν κακής ποιότητας, εύθραυστο, είτε δεν είχε γίνει σωστή συγκόλλησή τους με το πλαίσιο, με αποτέλεσμα από την πρώτη κιόλας χρήση τους να κόβονται και ούτω να καθίσταται αδύνατη η χρήση της πόρτας του τζακιού.

Κατόπιν των ανωτέρω και εφόσον η πωλήτρια προέβη σε πλημμελή εκπλήρωση της παροχής της, το δικαίωμα διόρθωσης ή αντικατάστασης αποτελεί την αρχική αξίωση του αγοραστή για εκπλήρωση από την πωλήτρια των υποχρεώσεών της. Ο πωλητής θεωρείται ότι δεν έχει εκπληρώσει τις εκ των άρθρων 513, 534 ΑΚ υποχρεώσεις του μέχρι την αντικατάσταση του πράγματος με άλλο⁹.

Πρόκειται για αξίωση εκπλήρωσης **in natura**, η οποία στοχεύει στη συμμόρφωση του πράγματος προς τους όρους της σύμβασης. Εν προκειμένω, έχουμε πώληση γένους και η αντικατάσταση σημαίνει παράδοση άλλου πράγματος από το ίδιο γένος, παρομοίου ή ταυτοσήμου με το πωληθέν και οι αγοράστριες καλώς άσκησαν το δικαίωμα αντικατάστασης απευθύνοντας στην πωλήτρια τη δήλωση βουλήσεώς τους για αντικατάσταση των πέντε πλαισίων και των αντιστοιχών πορτών των τζακιών περιλαμβάνοντας μάλιστα και περιγραφή της επικαλούμενης ελαττωματικότητας, ήτοι αναφέροντας ότι η ποιότητα των τζακιών είναι χειρίστη λόγω κακής χύτευσης και ποιότητας μαντεμιού, καθώς οι πόρτες έσπασαν μαζί με τα πλαίσιά τους στην πρώτη απόπειρα να ανοιχτούν.

ΕΝΟΨΕΙ ΤΩΝ ΠΑΡΑΠΑΝΩ Ο Σ.Τ.Κ. ΑΠΕΥΘΥΝΕΙ ΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗ ΣΥΣΤΑΣΗ

⁹ Κλεάνθης Ρούσσοις, Χαρακτηριστικά και περιεχόμενο των αξιώσεων του αγοραστή στο νέο δίκαιο της πώλησεως, ΧρΠΔ Δ/2004, σελ. 577 επ.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΩ ΠΩΛΗΤΡΙΑ - ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΜΕΝΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕ ΤΗΝ
ΕΠΩΝΥΜΙΑ Χ

α. Να κάνει δεκτό για τους παραπάνω λόγους, το αίτημα που υπέβαλαν οι άνω αγοράστριες – καταγγέλλουσες στον ΣτΚ περί αντικαταστάσεως των πέντε σπασμένων πλαισίων και των αντίστοιχων πορτών των πωληθέντων μαντεμένιων τζακιών.

β. Να κοινοποιήσει στον ΣτΚ γραπτή επιστολή που να περιέχει αυτήν την αποδοχή, εντός δεκαήμερης προθεσμίας από τη λήψη της παρούσας.

γ. Να δηλώσει τη συναίνεσή της για την κατάρτιση από τον ΣτΚ κοινού πρακτικού συμβιβαστικής επίλυσης της παρούσας καταναλωτικής διαφοράς.

δ. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσής της προς τα διαλαμβανόμενα στην παρούσα Σύσταση, τότε αυτή θα δημοσιοποιηθεί με στόχο την ταχύτερη και συνολική διευθέτηση της διαφοράς.

Ο ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

Γιάννης Δ. Αδαμόπουλος

Εσωτερική Διανομή:

Γραφείο Αναπληρωτή Συνηγόρου του Καταναλωτή
κ. Γ. Διέλλα